

Hoe vind ik een zorgvuldig gefokte Toller pup?

U heeft bedacht dat de Toller het perfecte ras voor u is en wilt uw gezin graag uitbreiden met een pup. Waar dan te beginnen? De Toller is een ras dat sterk in populariteit is gestegen de afgelopen jaren waardoor de zoektocht naar een zorgvuldig gefokte pup niet altijd makkelijk is. Ga niet over één nacht ijs, maar neem er de tijd voor. Wees niet verbaasd als u niet direct een pup kunt krijgen maar op een wachtlijst komt te staan, soms al ver voor de geboorte.

Allereerst, waarom is het belangrijk om een pup van een verantwoorde fokker te kopen? Er bestaan nogal wat misverstanden over het belang van een stamboom en de eisen die gesteld worden vanuit de rasvereniging. Ongeacht voor welk doel u een hond wilt aanschaffen, of dit nu is als sport/werkhond, sociale huishond of als fokteef/dekreu, u hebt er altijd belang bij als uw hond zorgvuldig gefokt is!

Heb geduld!! Zorgvuldige fokkers hebben pups niet in voorraad op de plank staan. Heeft u een vertrouwd gevoel bij een (aantal) fokker(s), blijf deze fokker(s) dan trouw. Bij twijfel niet doen.

Stappenplan

Dit stappenplan zal er voor moeten zorgen dat u kan inschatten of de door u gekozen fokker goed te werk gaat.

Vraag altijd om een kennismaking. Tijdens deze kennismaking kunt u in alle rust kennis maken met de fokker, de honden en de omgeving waarin de pup zal opgroeien. Tijdens deze kennismaking kunt u de fokker vragen naar zijn of haar werkwijze en alle andere vragen die u nog heeft. Denk hierbij aan vragen over de huisvesting van de pups, de socialisatie, de pupprijs etc.

Maak kennis met de toekomstige moederhond. Bekijk hoe zij verzorgd wordt en hoe de huisvesting is, dit zegt veel over de zorg voor haar pups. Let ook op haar gedrag. De Toller is doorgaans gereserveerd naar vreemden en geen allemansvriend maar angstig gedrag is een verkeerd signaal. De pups zullen de eerste weken alles leren van hun moeder, in het geval van een angstige moederhond is de kans groot dat de pups dit gedrag zullen overnemen en dit als basis voor hun gehele leven meenemen. De toekomstige vader van het nest is vaak niet aanwezig maar u kunt de fokker wel vragen naar zijn karakter en hoe eventueel eerdere nakomelingen van deze reu zich hebben ontwikkeld.

Koop nooit een pup van een fokker waar het moederdier niet aanwezig is of u de moederhond niet te zien krijgt.

Een goed gesocialiseerde pup groeit op onder huiselijke omstandigheden. En in een schone omgeving. Niet alleen uit hygiënisch oogpunt, maar ook omdat pups die in hun eigen vuil wonen vaak niet zindelijk zijn. Ze zijn immers gewend hun eigen nest te bevuilen.

Voorkom impulsaankopen. Ga een aantal keren terug naar de fokker om te kijken hoe het met de pup gaat. Een goede fokker zal ook vragen stellen. Hoe u woont, hoe uw gezin is samengesteld en of u de hond voldoende aandacht kan geven.

Geeft de fokker duidelijke informatie en stelt hij ook vragen?

Een zorgvuldige fokker wil dat zijn pups bij een geschikte nieuwe eigenaar komen. Hij zal u dus dingen vragen over uw situatie en u niet alleen de leuke maar ook de minder leuke kanten van het ras vertellen. Hij wil immers dat u een goede keuze kunt maken en dat de pup en u een goede combinatie vormen. Ook is een goede fokker begaan met het welzijn van de pups en zal hij zijn best doen om de overgang naar een ander thuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Dat betekent dat u informatie krijgt over hoe u de eerste tijd met de pup moet omgaan, waar u op moet letten, vaak krijgt u voer mee en een doek of speeltje dat ruikt naar het nest. Het is ook fijn als u, ook na de koop, mag bellen als u vragen heeft. Krijgt u de indruk dat de fokker alleen geïnteresseerd is in het sluiten van de deal, is hij niet

geïnteresseerd in waar de pup terecht zal komen en krijgt u weinig informatie mee? Dan kunt u hier beter geen pup kopen.

Vraag tijdens deze kennismaking ook naar de papieren van de honden. Wat u wilt zien is de

officiële stamboom van in ieder geval de toekomstige moederhond en eventueel ook de vader. Controleer of het ook een officiële stamboom betreft, uitgegeven door de Raad van Beheer. Deze ziet er als volgt uit:

Stambomen zijn makkelijk te frauderen en zelf te maken door broedfokkers dus het is belangrijk om te weten dat het een officiële stamboom betreft.

Vraag ook of de fokker stambomen gaat aanvragen voor het nest. Het is een fabel dat een stamboom per pup aangevraagd kan worden door de eigenaar. In dat geval betreft het een gefraudeerde stamboom van mogelijk een broedfokker! Bij de Raad van Beheer moet de fokker na de dekking een dekmelding en na de geboorte een geboortemelding doen

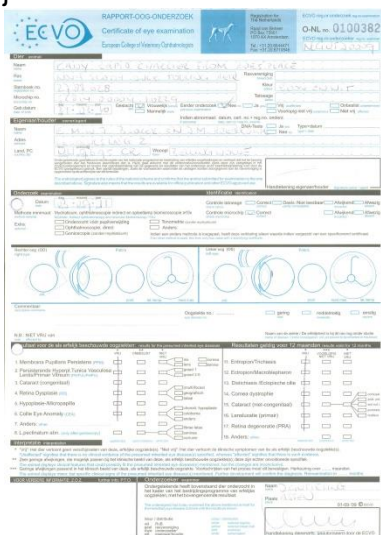
waarna het gehele nest van stamboom voorzien wordt. Dit is dus geen optie bij de aanschaf van de pup, de stamboom is er of het is er niet. Laat u dan ook niet in de verleiding brengen door een fokker die zowel met als zonder stamboom fokt voor verschillende prijzen. Een goede fokker fokt enkel met stamboom en hanteert geen verschillende prijzen voor zijn pups.

Indien de teef geïmporteerd is vanuit buitenland moet er op haar stamboom een stempel staan met het NHSB nummer waaronder ze bij de Raad van Beheer is geregistreerd.

Vraag naar uitslagen van gezondheidsonderzoeken. Een goede fokker kan de uitslagen van een heupdysplasie onderzoek laten zien en het formulier van een geldig oogonderzoek (ECVO). Controleer bij het ECVO formulier of deze recent is, het ECVO oogonderzoek mag maximaal 12 maanden oud zijn.

HD onderzoek

ECVO onderzoek

De Raad van Beheer stuurt deze uitslagen per kwartaal door naar de rasvereniging. Zo kunnen uitslagen ook online gecontroleerd worden. Dit zijn alleen uitslagen van Tollers die in Nederland wonen en beoordeeld zijn.

HD uitslagen: <http://www.tollertales.nl/gezondheid/hd-uitslagen>

ED uitslagen: <http://www.tollertales.nl/gezondheid/ed-uitslagen>

ECVO uitslagen: <http://www.tollertales.nl/gezondheid/ecvo-uitslagen>

PRA en CEA uitslagen: <http://www.tollertales.nl/gezondheid/prace-uitslagen>

Andere uitslagen: <http://www.tollertales.nl/gezondheid>

Indien de fokker een kennelnaam heeft kunt u vragen naar de kennelregistratie. Dit betreft

een formulier uitgegeven door de Raad van Beheer waarin de betreffende kennelnaam bevestigd staat. Fokken zonder kennelnaam kan echter ook, dus het ontbreken van een kennelnaam is niet perse een slecht teken.

Vraag naar het koopcontract. Om zowel de koper als verkoper rechten en plichten te geven wordt een pup bij voorkeur verkocht met een koopcontract. Hierin staan alle afspraken tussen koper en verkoper genoteerd, een fokker kan u dit koopcontract voor de daadwerkelijke koop laten inzien. Een koopcontract garandeert niet dat de hond gezond is, maar geeft zowel de fokker als de koper meer houvast bij problemen. Zorg dus voor een koopcontract en check het contract goed (ook de kleine lettertjes!) voor u het tekent. Een voorbeeld van het koopcontract kunt u ook terugvinden op <http://www.tollertales.nl/de-nsdtrcn/formulieren> > koopovereenkomst

Wil een fokker u een hond verkopen/geven op basis van zogenaamde fokcondities of fokvoorwaarden dan moet u nog meer waakzaamheid aan de dag leggen. Zelfs in het geval van herplaatsingen of het gratis ter beschikking stellen van honden adviseren wij een overeenkomst te gebruiken. Een overeenkomst regelt de verhouding tussen contractpartijen en geeft duidelijkheid over de rechten en plichten van partijen. Het opstellen van zo'n contract is geen teken van wantrouwen maar juist een bevestiging dat beide partijen een goede samenwerking willen.

De fokker vraagt een aanbetaling, wat nu?

Niet alle fokkers vragen een aanbetaling maar indien een fokker een aanbetaling vraagt dan geldt het volgende:

- een aanbetaling is pas gerechtvaardigd (conform het consumentenrecht) als er daadwerkelijk een product (pup) tegenover staat, dus pas als de pups daadwerkelijk geboren zijn en de koper voor een pup in aanmerking komt.
- er mag dus géén aanbetaling worden gevraagd als er géén product (pup) beschikbaar is (m.a.w. er nog geen pups geboren zijn).
- een aanbetaling mag wettelijk niet meer bedragen dan 50% van de verkoopwaarde.
- zien partijen af van de koop dan dient de aanbetaling in zijn geheel te worden terugbetaald (er wordt immers géén pup (product) geleverd).
- let op! Vraag vooraf altijd inzage in de koopovereenkomst en teken niets waar u het niet mee eens bent.

Ga, indien mogelijk, vaker dan 1 x bij de pups kijken. Bij verantwoord gefokte pups zijn er geen 'speciale aanbiedingen' waarbij u in één bezoek moet beslissen of u de pup neemt. Het is veel prettiger als u meerdere keren naar het nest kunt komen kijken. Als u een pup wilt van een ras waarvoor een wachtlijst bestaat, schrijft u zich meestal vooraf in. Toch moet u er altijd nog onderuit kunnen als u alsnog besluit de pup niet te willen kopen.

De pups komen vrolijk, speels en nieuwsgierig op u af en vluchten niet weg in een hoekje of gaan dreigend tegen u staan blaffen.

Hou er wel rekening mee dat de moeder van de pups niet altijd even vriendelijk hoeft te zijn. Vooral als de pups nog erg jong zijn is het normaal dat zij haar kroost wil beschermen tegen vreemden.

De omgeving waar de pups en de overige honden verblijven is schoon, droog en ruikt fris.

U mag uiteraard wel ruiken dat er sprake is van de aanwezigheid van honden, maar het mag niet zo zijn dat u tegen een muur van urine- en ontlasting geur aan loopt.

Haal uw pup niet op vóór de leeftijd van ongeveer 7.5 weken. Ondanks dat het wettelijk verboden is om een pup te vroeg te scheiden van zijn moeder gebeurt dit nog wel een enkele keer. Het is voor een pup belangrijk om zo lang mogelijk in het bijzijn van zijn moeder te verblijven. Pups van die leeftijd leren en ontwikkelen nog veel samen en missen een belangrijk deel van de basis als ze te vroeg worden gescheiden van hun moeder en/of nestgenootjes. Ze eten dan al wel zelfstandig, maar hebben hun moeder wel nodig voor de

risico's waarvoor ze de genen nog niet in kaart hebben gebracht en waar ze zodoende geen volledige controle over hebben. Zo kan er ook bij een verantwoorde fokker altijd een pup geboren worden met een (erfelijke) aandoening. Een verantwoorde fokker probeert dit risico zo klein mogelijk te maken maar kan geen garantie op gezondheid geven.

Een stamboom is geen keurmerk. Het zegt niets over de kwaliteit van het fokproduct of de werkwijze van de fokker. Stambomen worden uitgegeven door de Raad van Beheer, de overkoepelende organisatie voor rashonden in Nederland. Zij zullen een stamboom afgeven zolang de ouderdieren rasecht zijn en zelf ook beschikken over een stamboom. Ook hierbij wordt alleen gelet op de afstamming. De welzijnsregels legt de Raad van Beheer grotendeels bij de rasverenigingen van de verschillende rassen neer en spelen maar in zeer beperkte mate mee in het uitgeven van stambomen. Een pup met stamboom hoeft zodoende niet perse een verantwoord gefokte pup te zijn. Ook hoeft een fokker geen lid te zijn van een rasvereniging om stambomen te krijgen bij zijn pups, en zich dus niet per se aan de door de rasvereniging gestelde regels te houden.

De rol van de rasvereniging

De rasvereniging zet zich in om de kwaliteit van het ras te bewaken en controleren. Ze staan klaar voor zowel fokkers als (toekomstige) Toller eigenaren om vragen te beantwoorden en hulp te bieden waar nodig. Om het welzijn van het ras te bewaken zijn er reglementen opgezet waar fokkers zich aan moeten houden. Deze zijn gebundeld in het verenigingsfokreglement (VFR).

Het is als koper nagenoeg onmogelijk om binnen korte tijd over de benodigde informatie te beschikken die nodig is om een nest te beoordelen op gezondheid en welzijn. Behalve de zaken die je ziet, bijvoorbeeld de huisvesting van de pups en de verzorging van de ouderdieren, zijn er veel meer factoren van belang die niet met het blote oog waarneembaar zijn. Daarom is het fokreglement een handig handvat om een nest te toetsen aan de gezondheidseisen. In een notendop staat dit in het fokreglement van de Nova Scotia Duck Tolling Retriever Club Nederland:

Heupdyplasie:

Screening op HD is verplicht voor alle fokdieren. **Alleen honden met HD A of HD B als uitslag mogen worden ingezet voor de fok.**

Oogonderzoek:

Een jaarlijks oogonderzoek (ECVO) is verplicht voor alle fokdieren. **Alleen honden met een uitslag “voorlopig vrij” mogen worden ingezet voor de fok.**

Uitzondering: Als een ouderdier de uitslag (voorlopig) “niet vrij” heeft, zal het meest actuele advies uit paragraaf 8 ‘The Veterinary ophthalmologists’ advice relating to hereditary eye disease control’ van het ECVO Manual: ‘The Veterinary ophthalmologists’ advice’ worden gevolgd.

DNA tests:

Fokdieren moeten een DNA uitslag hebben voor de afwijking PRA-prcd.

De uitslag voor deze tests kunnen zijn: vrij (A), drager (B) of lijder (C). Een hond met een vrij (A) of drager (B) uitslag zal zelf nooit PRA ontwikkelen. Uit een combinatie mag nooit het risico ontstaan dat er lijders geboren worden. Zodoende mag een drager (B) of lijder (C) alleen gecombineerd worden met een hond die vrij (A) is voor PRA en/of CEA.

Toegestane combinaties zijn zodoende:

Vrij x Vrij

Vrij x Drager

Vrij x lijder

Andere gezondheidsonderzoeken die niet verplicht zijn:

Elleboogdysplasie. Een hond die wordt beoordeeld met ED graad 1, 2 of 3 mag niet worden ingezet voor de fokkerij. Hierbij is sprake van elleboogdysplasie wat deels erfelijk kan zijn.

Voor de volgende DNA tests geldt dat indien een hond als drager of lijder getest mag worden, hij/zij alleen voor de fok ingezet mag worden in combinatie met een hond die vrij getest is zodat er geen lijders geboren kunnen worden:

JADD – Juvenile Addison

SOD1 – Degeneratieve Myelopathie

CP1 – Cleft Palate (schisis)

CLPS – Cleft Palate (palatoschisis)

DEN - Degenerative Encephalopathy

Honden die lijden aan primaire epilepsie of een auto-immuun gerelateerde ziekte mogen niet worden ingezet voor de fokkerij.

De nestinformatie van de Nova Scotia Duck Tolling Retriever Club Nederland (NSDTRCN) geeft een overzicht van de te verwachten nesten en geboren nesten die aangeboden zijn door de fokkers die lid zijn van de NSDTRCN. Deze fokkers onderschrijven de doelstellingen van de rasvereniging. De ouderdieren van de nesten, die vermeld worden op deze lijst van nestinformatie, voldoen aan alle eisen (betreffende gezondheid, exterieur en/of werkdiploma's, etc.) die in het Verenigingsfokreglement worden gesteld. Echter, de verantwoordelijkheid voor de gefokte pups ligt te allen tijde bij de fokkers van de pups en niet bij de Nova Scotia Duck Tolling Retriever Club Nederland (NSDTRCN).

Zorg altijd dat u een koopovereenkomst heeft waarin opgenomen staat welk bedrag er vergoed wordt als blijkt dat uw pup een aangeboren afwijking heeft. Tenslotte kunnen bovenstaande tips geen garantie bieden. Uw hond kan ondanks het feit dat het bij een zorgvuldige fokker gekocht is en een goede verzorging heeft gehad toch nog ziek worden.

De verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de pups ligt bij de fokker en niet bij de NSDTRCN. Problemen dienen dan ook met betreffende fokker te worden besproken en/of opgelost.

Een Tollerpup uit het buitenland halen? Let op de “vijftien weken”-regel ! Als u een pup uit het buitenland in Nederland wilt invoeren, moet u aan bepaalde regels voldoen.

Pups/volwassen honden moeten bijvoorbeeld ingeënt zijn tegen hondsdolheid. Een pup mag pas vanaf vijftien weken de Nederlandse grens over.

Dus wilt u een pup uit het buitenland halen dan gelden er bepaalde regels:

- minimumleeftijd: de pup moet minstens 15 weken oud zijn;
- verplichte inenting tegen rabiës (hondsdolheid): op de leeftijd van 12 weken;
- wachttijd: na vaccinatie moet u 21 dagen wachten voordat het dier Nederland binnen mag;
- chip en dierenpaspoort zijn verplicht.
- de pup dient in het bezit te zijn van een FCI 'export pedigree', dit document heeft u nodig om de hond in het NHSB te laten registreren.

<https://www.houdenvanhonden.nl/kopen-verzorgen-en-opvoeden-van-je-hond/stamboom-en-registratie-van-je-hond/exporteren-en-importeren-van-je-hond/>

Indien u naar aanleiding van bovenstaand nog vragen heeft kunt u altijd contact opnemen met Barbara Zeeman van het Toller (pup) informatiepunt via tollinfo@tollertales.nl of met de Fokaangelegenhedencommissie (FAC) via fac@tollertales.nl